

Sygn. akt IX Pz 59/15

POSTANOWIENIE

Dnia 20 października 2015r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach- Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku IX Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Mariola Łącka /spr/

Sędziowie: SSO Iwona Nowak

SSO Janina Kościelniak

Protokolant: Dagmara Mazurkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 20.10.2015r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **S. B., B. C., B. F., M. J., P. K., H. K., G. M., U. P., F. P., E. W.**

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w K.

o prawo do bezpłatnego węgla za rok 2014

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie zawarte w pkt.1 lit. b ,c ; 2 lit. b,c ; 3 lit. b,c ; pkt. 4,5,6, 7 lit. b,c ; 8 lit.b,c ; 9 i 10 wyroku Sądu Rejonowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Wydziału V z dnia 08 maja 2015 r. sygn. akt. V P 4244/14

postanawia:

- zmienić zaskarżone postanowienie zawarte w wyroku z dnia 08.05.2015r. sygn. akt V P 4244/14 zawarte w pkt 1 lit. b,c ; w pkt.2 lit. b,c ; w pkt. 3 lit. b,c ; w pkt 7 lit. b,c ; w pkt.8 lit.b,c w ten sposób, że oddalić wnioski powodów S. B., B. C., B. F., G. M., U. P. o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego i zasądzić od każdego z nich na rzecz pozwanej po 135,00 zł (sto trzydzieści pięć złotych) tytułem kosztów postępowania,
- uchylić zaskarżone postanowienie zawarte w pkt.4,5,6,9,10 wyroku z dnia 08.05.2015r. sygn. akt V P 4244/14 i sprawy M. J., P. K., H. K., F. P. i E. W. przekazać do rozpoznania Sądowi Rejonowemu Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rybniku pozostawiając mu rozstrzygnięcie o kosztach postępowania,
- zasądzić od powodów S. B., B. C., B. F., G. M., U. P. na rzecz pozwanej po 90,00 zł (dziewięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

Sędzia Przewodniczący Sędzia

SSO Iwona Nowak SSO Mariola Łącka SSO Janina Kościelniak

UZASADNIENIE

W pozwach wniesionych w dniu 17.11.2014r. powodowie reprezentowani przez zawodowego pełnomocnika domagali się zasądzenia od pozwanej (...) SA w K. na ich rzecz po 597,54 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu tytułem niezrealizowanego deputatu węglowego w ilości 1 tony węgla kamiennego za rok 2014, zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych.

W uzasadnieniu podniesiono, że pozwana nie wywiązała się w stosunku do powodów z realizacji prawa do bezpłatnego węgla dla emerytów i rencistów wynikającego z Porozumienia z dnia 20.12.2004r. stąd domagają się oni żądanych kwot tytułem odszkodowania jego równowartości

W piśmie procesowym z dnia 23.04.2015r. pełnomocnik powodów z ostrożności procesowej podnosząc zarzut niedopuszczalności drogi sądowej wniosła o przekazanie spraw F. P., H. K., P. K., M. J., E. W. do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych

W odniesieniu do powodów S. B., B. C., G. M. podtrzymując dotychczasowe stanowisko z ostrożności procesowej zgłoszono żądanie alternatywne nakazania pozwanej wydania węgla w naturze zaś w stosunku do U. P. i B. F. cofnięto powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia i wniesiono o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwana w odpowiedzi na pozwy wniosła o oddalenie powództwa każdego z powodów i zasądzenie na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, a wobec cofnięcia pozwu przez U. P. umorzenia postępowania i zasądzenia od niej kosztów procesu.

Pozwana podniosła, że wszyscy powodowie byli w przeszłości pracownikami KWK (...) która zlikwidowana została uchwałą Zarządu (...) Spółki (...) z dnia 6.03.2000r.

Zatem źródłem prawa powodów do bezpłatnego węgla nie było porozumienie płacowe pozwanej z dnia 20.12.2004r. lecz przepisy ustawy z dnia 7.09.2007r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008-2015 (Dz. U. z 2007r. Nr 192, poz. 1379).

Pozwana zaś zgodnie z art. 13 tej ustawy jest zobligowana jedynie do wydania bezpłatnego węgla w naturze.

Powodowie B. C. z dnia 15.04.2015r., B. F. w dniu 8.04.2015r., G. M. w dniu 14.04.2015r., U. P. w dniu 7.01.2015r. pobrali w naturze 1 tonę węgla za 2014 rok.

Pozostali powodowie zrezygnowali z węgla w naturze i pobierali ekwiwalent pieniężny z ZUS –u. (k. 54 i 37 akt sądowych).

Wyrokiem z dnia 8.05.2015r. sygn. akt V P 4244/14 w pkt 1 w sprawie z powództwa S. B. :

a/ zobowiązał pozwaną do wydania powódce 1 tony węgla w naturze,

b/ zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 135,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

c/ nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 30,00 zł tytułem opłaty od pozwu.

W sprawach z powództwa B. C., B. F., G. M. i U. P. postępowanie umorzył i odpowiednio w pkt. 2 lit. b,c ; 3 lit.b,c ; 7 lit. b,c, 8 lit.

b,c zasądził od pozwanej na rzecz każdego z powodów 135,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz nakazał pobrać od pozwanej po 30,00 zł opłaty od pozwów.

Sprawa M. J. , P. K., H. K., F. P., E. W. przekazał do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. jako organowi właściwemu.

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd Rejonowy podniósł, że choć pierwotnie wszyscy powodowie domagali się zapłaty kwoty 597,54 tytułem niezrealizowanego deputatu węglowego w ilości 1 tony, to w toku procesu powodowie S. B., B.

C., B. F., G. M. oraz U. P. zmodyfikowali swoje stanowiska w zakresie formy realizacji prawa do bezpłatnego węgla , bądź to w sposób domniemany wyrażając zgodę na wydanie przez pozwaną 1 tony węgla w naturze.

Co do pozostałych powodów pozwana wykazała, że złożyli oni oświadczenia o rezygnacji z pobierania węgla w naturze, a w konsekwencji byli uprawnieni do dochodzenia swych roszczeń nie od pozwanej lecz od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Pozwana w zażaleniu zaskarżyła postanowienie zawarte w pkt 4,5,6,9 i 10 tj. o przekazaniu sprawy powodów M. J., P. K., H. K., F. P., E. W. do rozpoznania ZUS w całości , zarzucając naruszenie art. 1 kpc i art. 2§ 1 i 3 kpc poprzez błędną wykładnię i niezastosowanie oraz art. 464 § 1 kpc w zw. z art. 199 §1 kpc przez błędne zastosowanie, skutkiem którego błędnie przyjęto, że sprawy tych powodów przeciwko pozwanej nie są sprawą cywilną.

Podnosząc powyższe zarzuty wniosła o zmianę zaskarżonych orzeczeń przez oddalenie powództwa ww powodów i zasądzenie od każdego z nich kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

Nadto pozwana w zakresie pkt 1,2,3,7 i 8 tj. co do powództw wniesionych przez powodów S. B., B. C., B. F., G. M., U. P. zaskarżyła postanowienie w części dotyczącej zasądzenia od pozwanej na rzecz każdego z wymienionych powodów kosztów zastępstwa procesowego oraz nakazania pobrania od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwot po 30,00 zł tytułem opłaty od pozwu.

Zarzuciła tym rozstrzygnięciom naruszenie przepisów art. 1 ust. 3,12 i 13 ustawy z dnia 7.09.2007r.o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (Dz. U. 2015, poz.410 tj.) w związku z art. 203 §3 kpc i w związku z art. 98 kpc polegające na przyjęciu, że koszty procesu należne są powodom, a przyczyną cofnięcia pozwu było zaspokojenie przez pozwaną dochodzonego przez powodów roszczenia, a w stosunku do powódki S. B. art. 101 kpc.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżąca wniosła o zmianę wydanych postanowień w sprawach powodów S. B., B. C., B. F., G. M., U. P. w ten sposób, że zostaną oddalone ich wnioski o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu oraz o zasądzenie od każdego z ww powodów na rzecz pozwanej kosztów procesu za obie instancje.

Skarżąca podniosła, że w przypadku osób uprawnionych ze zlikwidowanych kopalń nie przysługuje im w stosunku do pozwanej prawo wyboru formy realizacji deputatu węglowego.

Fakt pobrania przez nich od pozwanej węgla w naturze nie może być oceniany jako efekt wyrażenia zgody przez powodów na taką formę realizacji prawa i nie może być oceniany jako zaspokojenie przez pozwaną w toku procesu dochodzonego roszczenia.

W oparciu o powyższe Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wszyscy powodowie w niniejszej sprawie byli pracownikami lub są uprawnieni do pobierania rent po byłych pracownikach zlikwidowanej KWK "D.". Ich uprawnienia do bezpłatnego węgla wynikają więc z ustawy z dnia 07.09.2007r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (Dz. U z 2015r., poz.410 j.t).

Pozwana więc na mocy art.13 ww ustawy była jedynie zobowiązana do wydania bezpłatnego węgla w naturze a wszyscy powodowie domagali się zasądzenia od niej kwot pieniężnych stanowiących ekwiwalent 1 tony węgla.

Powódka S. B. w piśmie z dnia 23.04.2015r. zgłosiła żądanie alternatywne wydania węgla w naturze , ale miało to miejsce w czasie , gdy bez wytaczania powództwa mogła pobrać 1 –tonę węgla w naturze, bo Zarząd pozwanej w grudniu 2014 roku podjął decyzję o przywróceniu osobom uprawnionym 1 tony węgla za 2014 rok.

Powodowie B. C., B. F., G. M. i U. P. cofnęli pozwy, gdyż pobrali od pozwanej 1-tonę węgla w naturze przed zgłoszeniem roszczenia alternatywnego.

W tej sytuacji nie ma podstaw by uznać , że należało w stosunku do nich odstąpić od zasady określonej w art.203 par.2 kpc.

Cofnięcie pozwów w ich wypadku nie było konsekwencją zaspokojenia ich roszczeń wymagalnych w chwili wniesienia powództwa a strony pozwanej nie można uznać za stronę przegrywającą.

Dlatego też Sąd uznał, że powodom, którym sprawy umorzono z powodu cofnięcia pozwu nie należą się koszty postępowania a zgodnie z art.203 par.2 kpc zdanie drugie wobec żądania pozwanej należą się jej koszty postępowania i nie ma podstaw prawnych by ponosiła ona opłatę od pozwu od której powodowie zostali zwolnieni.

Jeżeli chodzi zaś o powódkę S. B. to zdaniem Sądu Okręgowego w świetle art.101 kpc nie jej lecz pozwanej należy się zwrot kosztów postępowania, bo nie dała ona powodu do wytoczenia w dniu 23.04.2015r. powództwa o wydanie węgla w naturze , skoro od grudnia przywrócono wydawanie w naturze 1 tony węgla.

Dlatego też Sąd Okręgowy na mocy art.386 par.1 kpc w związku z art.397 par.2 kpc zmienił zaskarżone postanowienie jak w pkt.1.

Zasadne okazało się także zażalenie pozwanej w zakresie przekazania spraw M. J., P. K., H. K., F. P. oraz E. W. do rozpoznania ZUS.

Powodowie byli w sprawie reprezentowani przez zawodowego pełnomocnika, który wskazał stronę pozwaną.

Błędnie Sąd Rejonowy zastosował tu art.464 par.1 kpc uznając , że droga sądowa jest niedopuszczalna i zachodzą podstawy do odrzucenia pozwów.

Powodowie wystąpili z roszczeniem pieniężnym przeciwko pozwanej a nie przeciwko ZUS-owi . Zatem z uwagi na treść art.12 ust.1 ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węglowego po stronie pozwanej brak jest legitymacji biernej. To jednak winno skutkować oddaleniem powództwa a nie uznaniem, że droga sądowa jest niedopuszczalna.

Dlatego też Sąd z mocy art.386 par.4 kpc w związku z art.397 par.2 kpc uchylił zaskarżone postanowienie o przekazaniu spraw ZUS Oddział w R. i przekazał te sprawy Sądowi I instancji do rozpoznania, pozostawiając mu rozstrzygnięcie o kosztach postępowania.

Kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy wynikający z art.98 kpc Sąd orzekł o kosztach postępowania zażaleniowego uwzględniając , że zażalenie pozwanej okazało się zasadne.

Sędzia Przewodniczący Sędzia

SSO Iwona Nowak SSO Mariola Łącka SSO Janina Kościelniak